1841. No. 69.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 27 Augustus.

PARIJS, den 23 Augustus.

Het dagblad *le Temps* meldde gisteren, dat de ministerraad besloten heeft, om de volkstelling over geheel Frankrijk te staken. Dit berigt is onwaar; althans de ministeriële dagbladen verklaren, dat de Regering er niet aan gedacht heeft, om de uitvoering tegen te gaan van eene wet, die wel is waar in enkele plaatsen is ontvangen met eenen tegenstand, waaraan de vijandelijke partijen niet vreemd waren, maar die in het overgroote getal der gemeenten des Rijks geene moeijelijkheden heeft ondervonden. De dagbladen, die het berigt van de *Temps* hebben overgenomen, zijn in beslag genomen.

— Eene telegraphische depêche van Bordeaux meldt, dat de rust in die stad en in de omstreken weder geheel hersteld is, en dat de aangekondigde volkstelling zonder tegenstand voortgezet wordt. De volkstelling in de stad Toulouse en in de voorsteden derzelve is gisteren afgeloopen. De kalmte heeft geen oogenblik opgehouden te heerschen. Onderscheidene personen, welke hunne deuren gesloten hadden, hebben aan het stedelijk bestuur geschreven, om de gevraagde inlichtingen te doen geven, of om te vragen, dat men andermaal bij hen zoude komen.

— In Rijssel zijn ernstige onlusten uitgebroken, toen er den 19den een begin gemaakt werd met de volkstelling; de troepen, die aanrukten om de zamengeschoolde volksmenigte uiteen te drijven, werden met een hagelbui van steenen begroet; de commissaris van policie heeft twee wonden aan de dij bekomen. De troepen hebben echter de oproerige menigte uiteen gedreven; de belhamels zijn in hechtenis genomen; de nationale garde heeft de troepen ijverig bijgestaan. Daarentegen heeft een der Gedeputeerden een brief in het aldaar uitkomende dagblad doen plaatsen, waarbij hij verklaart, dat de Kamer der Gedeputeerden zal oordeelen over de onregtmatige handelwijze van den heer *Humann*.

— Uit Alexandrie wordt onder dagteekening van den 27sten Julij gemeld, dat de kolonel *Napier* van *Mehemed* het ontslag van alle Syrische inboorlingen, welke in deszelfs leger dienen, heeft gevorderd, en dat de Onder-koning geweigerd heeft, daaraan te voldoen, als hebbende alleen van den Sultan bevelen te ontvangen. De kolonel heeft dadelijk die weigering aan den Engelschen admiraal berigt, welke twee oorlogsvaartuigen naar Alexandrie heeft gezonden. Men verneemt, dat voor die stad nog zes Engelsche linieschepen worden verwacht.

LONDEN, den 21 Augustus.

Lord *Wellington*, die van zijn landgoed in deze hoofdstad is teruggekeerd, om aan de zittingen van het Hoogerhuis deel te nemen, geniet een beteren staat van gezondheid dan sedert verscheiden jaren. Men heeft niet onopgemerkt gelaten, dat hij zich met sir *R. Peel* gearmd naar de openingszitting van eergisteren heeft begeven, en gelooft daarom te meer, dat hij zich niet aan het helpen vormen van een nieuw kabinet onttrekken zal.

— De vergadering der Leeraars van onderscheiden niet tot de gevestigde kerk behoorende kerkgenootschappen is dingsdag te Manchester geopend. Zij was zeer talrijk, en verschillende redevoeringen zijn aldaar uitgesproken, om te betoogen, dat de bedienaars van de godsdienst alle wettige pogingen mogten en moesten aanwenden, om de intrekking der graanwetten, welke hun strijdig met de inrigting der natuur en de voorschriften der menschelijkheid toeschijnen, te bevorderen. Men beklaagt zich echter over de willekeurige wijze, op welke het woord aan de zoodanigen ontzegd is, die van de meerderheid in gevoelens verschilden. De conservative bladen trekken overigens met hevigheid tegen genoemde vergadering te veld, en beweren, dat de leeraars der godsdienst zich alleen met de geestelijke belangen der ingezetenen en niet met politieke questien moesten bemoeijen.

FRANKFORT, den 20 Augustus.

De commissie uit den Zwitserschen landdag moest den 17den haar rapport wegens de kloosters in Aargau uitbrengen. Zij was het onderling oneens, daar sommigen het onvoorwaardelijk herstel dier kloosters begeeren, anderen weder eene minnelijke schikking willen aanraden, en nog anderen, waartoe de voorzitter *Neuhaus* behoort, zich met het antwoord van Aargau tevreden gesteld zullen verklaren. Inmiddels beginnen de vreemde mogendheden zich meer en

meer met de zaak in te laten. De Pruissische gezant heeft eene nota ingediend, waaruit blijkt dat zijne Regering de opheffing der kloosters als eene schending der bondsacte beschouwt. Eene nota van prins *Metternich* gaat niet zoo ver, maar waarschuwt echter het Bondgenootschap, zich voor de gevolgen der pogingen van de radicale partij te wachten.

— Naar luid van berigten uit Rome, is daar in de laatste dagen van Julij eindelijk, na lang wachten, een antwoord ontvangen van den aartsbisschop van Keulen, den heer *v. Droste*, op eenen eigenhandig door den Paus aan hem geschreven brief, waarin hij op eene zeer minzame wijze tot het aannemen van de door de Pruissische Regering en door den Pausselijken Stoel gedane voorslagen werd aangespoord; doch heeft de heer *v. Droste* al die voorslagen ten stelligste afgewezen. Men voegt er bij, dat Z. H. de Paus, bij wien dit antwoord een pijnlijken indruk had gemaakt, echter besloten had, andermaal den aartsbisschop zijnen dringenden wensch te kennen te geven, dat hij, door de gedane voorstellen aantenemen, den eenigen hinderpaal, die zich nog tegen eene volkomene beslechting van het geschil opdoet, zou uit den weg ruimen.

'S GRAVENHAGE, den 25 Augustus.

Eergisteren heeft de koningin van Wurtemberg benevens de prinsessen hare dochters en gevolg Broek in Waterland bezocht.

— In de ontwerpen van wet, ter regeling van de oefening van het stemregt ten platten lande en in de steden, en van de bevoegdheid om deel te nemen aan de prov., aan de sted. en aan de plaats. besturen ten platten lande, zijn, in het algemeen, de bepalingen overgenomen, welke vervat zijn in de tot dus ver bestaande reglementen nopens die aangelegenheden. Hier en daar hebben deze bepalingen, ter verduidelijking of verbetering, eenige wijziging van ondergeschikt belang of eenige uitbreiding bekomen. Bij het opstellen dezer ontwerpen is de regering van het beginsel uitgegaan, dat het, in art. 6 der Grondwet voorkomende woord *stemregt* moet geacht worden alleen het *regt van stemmen*, en niet dat van *kiezen* te bedoelen; weshalve dan ook de bovengenoemde reglementen in volle kracht worden gelaten, voor zoo veel betreft de kies-collegien voor de verkiezing der sted. regeringen, en het verkiezen van de prov. Staten. In art. 27 van het ontwerp nopens het stemregt in de steden en de bevoegdheid om deel te nemen aan de sted. besturen, is thans de bepaling opgenomen, dat de Koning, ingeval buitengewone omstandigheden zulks noodzakelijk maken, de bevoegdheid heeft, om, ook buiten den raad, de benoeming van den burgemeester te doen. Zoodanige buiten den raad benoemde burgemeester zal echter, zoo lang hij niet is verkozen tot raadslid, niet mede stemmen ter benoeming van prov. staatsleden, en geene vermindering brengen in het, bij het sted. reglement bepaalde getal raadsleden, dat is, in het getal der personen, die, volgens art. 130 der Grondwet, de leden der prov. Staten voor den sted. stand moeten kiezen.

— Volgens een gerucht, hetwelk echter bevestiging vereischt, zou het bestaande stelsel van lager- en middelbaar onderwijs, met eenige wijzigingen, behouden blijven, en tot die wijzigingen de meer algemeene daarstelling van schoolcommissien, ook ten platten lande, behooren, waarin men bij voorkeur de geestelijken zou zien opgenomen.

— Van de aan de Tweede Kamer voorgedragene wet op de burgerlijke pensioenen luidt het eerste artikel als volgt: Pensioen zal worden verleend aan burgerlijke ambtenaren, in de volgende gevallen: *a*, aan hen die den ouderdom van 65 jaren vervuld en den Lande 40 jaren gediend hebbende, verlangen mogten hun ambt neder te leggen; *b*, aan hen, die, na tienjarige dienst, uithoofde van ziels- of ligchaamsgebreken, voor de waarneming van hun ambt ongeschikt worden; *c*, aan hen, die, na gelijke tienjarige dienst, ten gevolge van hervorming of vereenvoudiging in het bestuur, en dus in 's lands algemeen belang, aftreden, en aan wie geen wachtgeld wordt toegelegd, of die, na dit gedurende drie jaren genoten te hebben, niet zijn herplaatst; *d*, aan hen, die, ook bij minder dan tienjarige dienst, in en door de dadelijke uitoefening hunner functien, volstrekt buiten staat worden gesteld om den lande langer te dienen; mitsgaders, *e*, aan de weduwen en weezen, wier mannen of vaders, ook bij minder dan tienjarige dienst, in en door de dadelijke uitoefening hunner functien omgekomen, of ten gevolge van, in die uitoefening, bekomen wonden, binnen een jaar daarna, overleden zijn. Art. 6 bepaalt, hoeveel op de wedde of belooning der ambtenaren ingehouden zal worden, ten einde de schatkist in het bezwaar der pensioenen te gemoet te komen. Art. 12 en volgende bepaalt het bedrag van het pensioen. Hetzelve is gesteld op een zestigste deel der wedde voor ieder jaar dienst, doch zal nimmer ⅔ der wedde, noch de som van *f* 4000 mogen te boven gaan. De inhouding wordt, bij de voordragt, teruggebragt tot de helft der wedde, of der verhooging, te voldoen in twee jaren; de korting daarentegen verhoogd van 2 tot 2½ pct. Dit wetsontwerp is vergezeld van eene memorie van toelichting, waarin gezegd wordt, dat het ontwerp strekt om het lot der burgerlijke ambtenaren, die voor 's Rijks dienst ongeschikt zullen zijn bevonden, naar vaste beginselen, te verzekeren, met handhaving van alle verkregene regten en met inachtneming der belangen van de schatkist; en alzoo, om, door de wet tot onveranderlijk rigtsnoer te stellen, alle aanleiding tot willekeur of gunstbetooning te voorkomen.

Het wetsontwerp betrekkelijk de Maatschappij van Weldadigheid stelt voor: 1° Dat aan de Maatschappij zal worden uitbetaald *a*, ter leen eene som van *f* 125,000, om, even als de som van *f* 1,175,000, welke reeds op ge-

lijke wijze uit de koloniale geldmiddelen aan haar is verstrekt, te dienen zoo tot afbetaling van hare loopende niet rente dragende schulden, als tot uitbreiding der bronnen harer inkomsten, en *b*, eene som van ƒ100,000, ter voorziening in hare behoeften over 1841. Dit gezamenlijk bedrag van ƒ225,000 zal worden bestreden uit de buitengewone middelen, waarvan de daarstelling is toegestaan bij de wet van 27 December 1840 (Staatsblad n° 78). 2° Dat er, onder 's Konings goedkeuring, eene nieuwe overeenkomst zal worden aangegaan met de Maatschappij van Weldadigheid, onder zoodanige voorwaarden als het belang van den Staat zal vorderen. De betalingen, volgens die overeenkomst aan genoemde Maatschappij te doen, zullen bestreden worden uit: *a*, hetgene door de provincien en gemeenten wordt voldaan ter zake der, door tusschenkomst van de Regering, plaats hebbende opneming en verzorging van behoeftigen in de kolonien der Maatschappij voornoemd, en *b*, eene som, welke jaarlijks, tot dat de rentedragende schulden ten laste der gemelde Maatschappij zullen zijn afgelost, op de begrooting der uitgaven voor het departement van binnenlandsche zaken zal worden uitgetrokken, doch in geen geval ƒ200,000 zal te boven gaan. De aan te gane overeenkomst zal, zoodra mogelijk, aan de Stat.-Gener. worden medegedeeld. De bij dit ontwerp gevoegde memorie zegt, dat de Maatschappij van Weldadigheid reeds sedert 1831, niet zonder bijstand, aan hare verpligtingen heeft kunnen voldoen, en zonder de voortduring van dien onderstand onmisbaar in een staat van bankbreuk zoude geraken; dat daardoor de belangen van een aantal lieden en gemeenten, welke met de maatschappij hebben gecontracteerd, aanmerkelijk zouden worden gekrenkt, en daar en boven eene bevolking van ruim 9000 zielen aan haar lot zoude worden overgelaten; dat de regering, om dit onheil, en de treurige gevolgen, die daaruit zouden kunnen voortvloeijen, te verhoeden, zich verpligt heeft gerekend, om de ingediende wet voortestellen, met voorbehoud, om naderhand zoodanige bepalingen te maken, ten aanzien van de regeling der zaken van de Maatschappij, als in het belang van den Staat gevorderd zal worden.

— Men is begonnen het te Zutphen bestaand krankzinnigenhuis te vertimmeren en te verbeteren. Tot de nieuwe inrigting van dat gesticht hebben Gedept. Staten van Gelderland een prov. subsidie van ƒ20,000 verleend. Krachtens de overeenkomst door Gedept. Staten met de Bestuurders van dat gesticht gesloten, zullen uit de onderscheidene deelen van Gelderland in hetzelve (behalve de krankzinnigen uit de stad Zutphen zelve, die op autorisatie van het Sted. Best. gratis worden geplaatst) opgenomen worden 100 lijders: te weten 10 uit den aanzienlijken, 20 uit den burger-, en 70 uit den behoeftigen stand. Voor verpleging van dergelijke lijders zal jaarlijks moeten worden betaald ƒ700 voor een persoon uit den aanzienlijken, ƒ350 voor een persoon uit den burger- en ƒ140 voor een persoon uit den behoeftigen stand, terwijl voor de verpleging, enz., van behoeftige krankzinnigen, die door de zorg der Armbesturen uit de provinciën, door tusschenkomst van Gedept. Staten, in het gesticht worden geplaatst (naar het Kon. Besl. van 16 Dec. 1840) van 's Rijks wege zal worden bijgedragen ƒ40 's jaars voor iederen krankzinnige, onder voorwaarde, dat eene gelijke bijdrage van de zijde der provincie plaats hebbe. Voor de alzoo te betalene verplegingskosten zullen aan de lijders worden verstrekt: geschikte vertrekken, oppassing, voedsel, drank, ligging, verwarming, verlichting en alle verdere levensbehoeften, zonder onderscheid, alsmede geneesmiddelen en instrumenten, en daarenboven (wat de lijders uit den behoeftigen stand betreft) kleeding; zullende van wege de provincie worden voorzien in de geneeskundige en zielkundige verzorging van de zinneloozen, tot welk einde een geneesheer aan het gesticht zal worden verbonden; wordende het aan de betrekkingen overgelaten, om wanneer een lijder door den aan het gesticht toegevoegden geneesheer voor ongeneesbaar wordt verklaard, die behandeling des verkiezende, aan eenen anderen geneeskundige toe te vertrouwen. Eindelijk is bij de gemelde overeenkomst bepaald, dat aan de krankzinnigen der onderscheidene gezindheden zoodanige troost, godsdienstige bijstand en uiterlijke plegtigheden zullen worden verleend, als zulks volgens hunne geloofsbelijdenis gevorderd wordt.

— In plaats van wijlen den graaf *v. Bylandt* is benoemd tot opperkamerheer van Z. M. de minister van staat *G. A. C. P.* baron *van der Capellen*, gewezen gouverneur generaal van Neerlandsch Indie.

GRONINGEN, den 19 Augustus.

Bij de algemeene belangstelling in den graanoogst van dit jaar deelen wij gaarne mede, hetgeen wij daarover omtrent onze provincie vernemen. Ten gevolge het bijzonder natte najaar van 1840 werd van de meeste wintervruchten in onze provincie zeer weinig uitgezaaid; met de Rogge op de zandgronden maakte het Koolzaad daarop eene uitzondering, door derzelver vroegere uitzaai, en was dit met name het geval op de zandachtige kleigronden, waar meer dan eene gewone breedte daarmede bezaaid werd. Dit gewas leed ook minder van den winter, dan de andere wintergranen, welke, voor zoo verre dezelve nog uitgezaaid waren, te laat en in te vochtigen grond waren gekomen, en waarvan ook alzoo zeer veel omgeploegd is. Ten gevolge van een en ander werd eene veel grootere, dan gewone, misschien bijna eene dubbele breedte lands met zomergranen bebouwd; deze zoo veel later dan de wintergranen voor de sikkel gereed zijnde, heeft de aanhoudende regen hier minder nadeel toegebragt, dan elders, voornamelijk, doordien ook de oogst der wintergranen hier later plaats heeft, dan in zuidelijker kwartieren, en doordien bij het koudere klimaat het lang gesneden staande graan hier minder broeit, en alzoo op verre na zoo spoedig niet schiet of uitloopt. Gevolgelijk werd dan ook bijna alle rogge eerst de vorige week in vrij goeden staat geoogst, en, hoewel dezelve van het eerst gesnedene eene iets ligtere kwaliteit oplevert, dan anders het geval zoude zijn geweest,

is toch een groot gedeelte goed van stuk en gewigt. Daar er niet veel stroo op het land was, rekent men het beschot iets beneden het middelmatige. Bij de weinige uitzaai van Tarwe, en nog weder gedeeltelijke omploeging daarvan, is van dezelve in dit gewest zoo weinig op het gewas, dat, na den aftrek onzer behoefte voor zaaigraan, er niet meer zal over blijven, dan de consumtie van eenige weken vereischt. Men zal nog deze week beginnen dezelve te snijden. De verbouw van Winter-garst is even onbeduidend, als de tarwe. Zomer- en Maarte-garst stonden steeds veel belovend; een gedeelte daarvan is reeds gesneden. Ook aan het gewas van haver heeft de regen geen nadeel gedaan, en dit gewas laat almede weinig te wenschen over. De dikke of brouw is reeds meerendeels gesneden en zelfs op enkele plaatsen geoogst, en de voer-haver begint in de vroegste streken reeds van kleur te veranderen. De paardeboonen kan men van de zomer-vruchten onder het minst belovend gewas tellen; dezelve zijn kort van stam gebleven, en hebben slecht gebloeid en gepeuld. De boekweit, die veel belovend stond, heeft van den menigvuldigen regen en sterken wind vrij wat geleden, en zal misschien een derde minder opbrengen, dan men zich vroeger had voorgesteld; ook met het snijden daarvan maakt men reeds een aanvang. In vele streken onzer provincie was het koolzaad-gewas bijzonder gunstig; de oogst heeft in de voornaamste streek eerst de vorige week bij schoon weder plaats gehad, en is nog niet geheel geëindigd; al het vroeg geoogste is meer of min wak binnen gekomen; intusschen zijn de berigten omtrent het beschot zeer gunstig en niet zelden een last per bunder te bovengaande. Het zomer-koolzaad staat zeer gunstig en zal binnen kort gesneden worden. Het zoo ongunstige saizoen heeft hoogst nadeelig gewerkt op den hooibouw, en, behalve de eerste snede der klaver, (waar dezelve op, voor koolzaad bestemde, landen geteeld wordt), is maar een zeer klein gedeelte hooi in tamelijken staat geoogst, maar het meerendeel in zoodanigen slechten staat, dat het maar zeer weinige waarde heeft, en de vrees doet ontstaan, dat hetzelve later eenen ongunstigen invloed op de gezondheid van het vee zal uitoefenen. Wanneer wij alles te zamen trekken, dan moeten wij desniettemin dankbaar erkennen, dat de oogst in onze provincie zoo veel vooruit heeft boven de zuidelijke kwartieren, waar dezelve vroeger invalt, en de aanhoudende regen aan alle soorten van graangewassen groote schade heeft toegebragt.

ASSEN, den 26 Augustus.

Het *oudheidkundig genootschap* te *Athene* heeft den 18 Maart ll. tot honorair lid gekozen mr. *S. Gratama*, pres. van het prov. hof van Drenthe.

— Uit Overijssel berigt men dd. 21 Aug.: De regens hebben aan de rogge geen noemenswaardig nadeel gedaan, daar de wind spoedig de nattigheid opdroogde; bij het tegenwoordige weder belooft de tarwe binnen 14 dagen of iets meer den heerlijksten oogst, en wordt zelfs de te veld staande turf nog goed. De aardappelen staan uitmuntend of leveren reeds een goed gewas op, en zijn zeer goed van smaak. De biezen zijn door het natte weder grootendeels bedorven.

— De prijs van stadswege uitgeloofd voor den paardenwedloop, bestaande in twee fraai met zilver afgezette hoofdstellen, is behaald door het paard van den hr. *H. Boekhoud* van Groningen, bereden door *H. H. Leurs*. De wedloop werd opgeluisterd door het stedelijk muzijkcorps, dat onderwijl zich hooren liet, en begunstigd door het fraaiste weder. Groote scharen bezoekers kwamen van rondsom, uitgelokt zoo door de kermisvermakelijkheden als door de schoone gezigten en aangename wandelingen, welke onze stad oplevert.

Op de veemarkt zijn gisteren te koop aangeboden 125 Koeijen, 140 Varkens en 50 Schapen, waarvan het grootste gedeelte voor gewone prijzen zijn verkocht, als: de Koeijen van 40 tot 60, de oude Varkens van 17 tot 22, de jongen van 8 tot 13 en de Schapen van 4 tot 6 gulden.

*** Publieke verkoop, ten overstaan van den Notaris Mr. G. L. KNIPHORST te Meppel, op *donderdag* den *9 September* dezes jaars, des voordemiddags te 10 uren te beginnen, op het kerkplein aldaar, van eene aanzienelijke hoeveelheid in allerlei breedtens en lengtens *Noordsche deelen, sparren, kolders, juffers, ribben, platen, balken,* zoo ook *latten* en *wagenschot* en verder *nieuw hout*, en op den daaraan volgenden dag, zijnde *vrijdag* den tienden dierzelfde maand, in het wapen van Zwol aldaar, allerlei soort van *maghonij* en andere *gladhouten nieuwe meubelen*, als: *kabinetten, linnenkasten, secretaires, chiffonnières, ladetafels, stoelen,* vierkanten en ronde *tafels*, met of zonder uittrekbladen, enz., enz.

N.B. In de vorige annonce was de tijd voor den verkoop verkeerdelijk opgegeven.

*** De Commissarissen uit de Commissie van Landbouw in de provincie Drenthe, ter bevordering der Paardenfokkerij, maken bekend, dat, ingevolge het provinciaal Reglement omtrent de paardenfokkerij en het keuren der Springhengsten, de keuring der Merriën, welke in deze provincie tot den aanfok worden gebruikt, en der Hengsten tusschen één en twee-en-een-half-jaar oud, plaats zal hebben te Assen, ten huize van *J. Donker*, op zaturdag den 4 September eerstkomende, des voormiddags te 10 uren te beginnen.

Uit naam der Commissarissen voornoemd,

H. TONCKENS, *Secretaris.*

Loterij, 3. kl. 1e—4e lijst: n. 5021 *f* 45 pr. *f* 1000; n. 1366, 13715, 12241, 1269 elk *f* 1000; n. 4134 *f* 1500. n. 17433 *f* 10,000; n. 11208 *f* 25000; n. 10098 en 11655 elk *f* 1000.

Assen, den 26 Augustus. Oude rogge, *f* 6-25. Nieuwe rogge, *f* 5-50 a *f* 4-90. Boekweit, *f* 6-00 a *f* 5-30; Boter, *f* 0-70 a *f* 0-65.

Amsterdam, den 25 Augustus.

W. S. 2½ pCt. . .	51 11/16	Kansbiljetten . . .	25¼
Dito 5 pCt. . .	100 11/16 a ¾	Handelm.	155⅝

Te ASSEN, bij *VAN GORCUM & COMP:* Provinciale Drukkers.